

Sikkerhetsdatablad

Merkepenn, svart med tykk spiss

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : Merkepenn, svart med tykk spiss
 Andre identifikasjonsmidler : Varenummer: 1851

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Relevante, identifiserte bruksområder

Beregnet på allmennheten
 Hovedbrukskategori : Profesjonell bruk, Bruk av forbrukere
 Bruk av stoffet/blandingen : Vannfast tusj for skrift på plast

Bruk som blir frarådd

Ingen ytterligere informasjon foreligger

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

OS ID AS
 Verjåfarett 3
 2550 OS I ØSTERDALEN
 T +47 62497701 - F +47 62497174
post@osid.no

Produsent

LA-CO Industries Europe S.A.S.
 Parc Industriel de la Plaine de
 l'Ain - Allée des Combes
 01150.BLYES - France
 T +33 (0)4 74 46 23 23 - F +33 (0)4 74 46 23 29
info@eu.laco.com - <http://www.markal.com>

Kontaktperson : Lars Brage Berg (lars.brage.berg@osid.no)

1.4. Nødtelefonnummer

Land	Organisasjon/Firma	Adresse	Nødtelefon
Norge	Giftinformasjonen Directorate of Health and Social Affairs	P.O. Box 7000, St. Olavs Plass 0130 Oslo	112/ +47 22 59 13 00 www.giftinfo.no

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Flam. Liq. 2	H225
Acute Tox. 4 (Inhalation:dust,mist)	H332
Skin Irrit. 2	H315
Eye Irrit. 2	H319
Skin Sens. 1	H317
Carc. 2	H351
STOT SE 3	H335
STOT RE 2	H373
Aquatic Chronic 3	H412

Fullstendig tekst for H-setninger: se avsnitt 16

2.2. Merkingselementer**Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]**

Piktogrammer (CLP) :

GHS02

GHS07

GHS08

Signalord (CLP) :

: Fare

Farlige komponenter :

: 4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon; etylbenzen; carbon black; bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat; 2-Oksepanone, polymer med 1,1'-metylenbis [4-isocyanato sykloheksan] og 2,2'-oksybis [etanol]

Faresetning (CLP) :

: H225 - Meget brannfarlig væske og damp.
H315 - Irriterer huden.
H317 - Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319 - Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332 - Farlig ved innånding.
H335 - Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H351 - Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H373 - Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H412 - Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger (CLP) :

: P102 - Oppbevares utilgjengelig for barn.
P201 - Innhent særskilt instruks før bruk.
P202 - Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet.
P210 - Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
Røyking forbudt
P233 - Hold beholderen tett lukket.
P240 - Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes.
P241 - Bruk elektrisk materiell, belysningsmateriell, ventilasjonsmateriell som er eksplosjonssikkert.
P260 - Ikke innånd tåke, aerosoler, damp.
P264 - Vask hender grundig etter bruk.
P271 - Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
P272 - Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen.
P273 - Unngå utslipp til miljøet.
P280 - Benytt øyevern, vernehansker.
P302+P352 - VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann
P303+P361+P353 - VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll eller dusj huden med vann.
P304+P340 - VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet
P305+P351+P338 - VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen
P308+P313 - Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk medisinsk råd.
P312 - Kontakt en lege, et GIFTINFORMASJONSSENTER ved ubehag
P321 - Spesifikk behandling (se ekstra førstehjelpsinstruksur på denne etiketten)
P332+P313 - Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.
P333+P313 - Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.
P337+P313 - Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
P362+P364 - Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk
P370+P378 - Ved brann: Bruk kulldioksid (CO₂), tørrslukkingspulver, alkoholbestandig skum til å slukke
P403+P233 - Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.
P403+P235 - Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.
P405 - Oppbevares innelåst.
P501 - innhold og beholder leveres til et innsamlingssted for farlig avfall eller spesialavfall i henhold til lokalt, regionalt, nasjonalt og/eller internasjonalt regelverk.

Tilleggssetninger :

: Produktet er klassifisert på bakgrunn av informasjon fra produsent.

2.3. Andre farer

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke PBT-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.1. Stoff**

Ikke anvendelig

3.2. Stoffblandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
xylol (Merknad C)	(CAS-nr) 1330-20-7 (EU nr) 215-535-7 (EU-identifikasjonsnummer) 601-022-00-9 (REACH-nr) 01-2119488216-32	20 - 40	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4 (Dermal), H312 Acute Tox. 4 (Inhalation), H332 Skin Irrit. 2, H315
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon	(CAS-nr) 108-10-1 (EU nr) 203-550-1 (EU-identifikasjonsnummer) 606-004-00-4 (REACH-nr) 01-2119473980-30	10 - 30	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4 (Inhalation), H332 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335
etylbenzen	(CAS-nr) 100-41-4 (EU nr) 202-849-4 (EU-identifikasjonsnummer) 601-023-00-4 (REACH-nr) 01-2119489370-35	5 - 15	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4 (Inhalation), H332 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412
(2-metoxymetyletoxy)propanol Stoff med tiltaks- og grenseverdi for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet stoff med nasjonal(e) grenseverdi(er) for yrkesmessig eksponering (NO)	(CAS-nr) 34590-94-8 (EU nr) 252-104-2 (REACH-nr) 01-2119450011-60	5 - 15	Ikke klassifisert
2-fenoksyetanol	(CAS-nr) 122-99-6 (EU nr) 204-589-7 (EU-identifikasjonsnummer) 603-098-00-9 (REACH-nr) 01-2119488943-21	1 - 10	Acute Tox. 4 (Oral), H302 Eye Irrit. 2, H319
C.I. Solvent Black 29	(CAS-nr) 117527-94-3 (EU nr) 403-720-7 (EU-identifikasjonsnummer) 611-044-00-0	1 - 10	Aquatic Chronic 2, H411
2-Oksepanone, polymer med 1,1' metylenbis [4-isocyanato sykloheksan] og 2,2'-oksybis [etanol]	(CAS-nr) 54954-83-5 (EU nr) 680-509-8 (REACH-nr) N/A	1 - 10	Acute Tox. 4 (Oral), H302 Acute Tox. 4 (Dermal), H312 Acute Tox. 4 (Inhalation), H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H336 STOT SE 3, H335
carbon black	(CAS-nr) 1333-86-4 (EU nr) 215-609-9 (REACH-nr) 01-2119475601-40	1 - 5	Carc. 2, H351
4-hydroksey-4-metylpentan-2-on, diacetonalcohol	(CAS-nr) 123-42-2 (EU nr) 204-626-7 (EU-identifikasjonsnummer) 603-016-00-1 (REACH-nr) 01-2119473975-21	0,1 - 5	Eye Irrit. 2, H319
naftalen	(CAS-nr) 91-20-3 (EU nr) 202-049-5 (EU-identifikasjonsnummer) 601-052-00-2 (REACH-nr) 01-2119561346-37	0,1 - 1	Acute Tox. 4 (Oral), H302 Carc. 2, H351 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410
bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat	(CAS-nr) 41556-26-7 (EU nr) 255-437-1 (REACH-nr) 01-2119491304-40	0,1 - 1	Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410
naftalen	(CAS-nr) 91-20-3 (EU nr) 202-049-5 (EU-identifikasjonsnummer) 601-052-00-2 (REACH-nr) 01-2119561346-37	0,1 - 1	Acute Tox. 4 (Oral), H302 Carc. 2, H351 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410
toluen Stoff med tiltaks- og grenseverdi for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet stoff med nasjonal(e) grenseverdi(er) for yrkesmessig eksponering (NO)	(CAS-nr) 108-88-3 (EU nr) 203-625-9 (EU-identifikasjonsnummer) 601-021-00-3 (REACH-nr) 01-2119471310-51	< 0,1	Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 Repr. 2, H361d STOT SE 3, H336 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412

Spesifikke konsentrasjonsgrenser:

Navn	Produktidentifikator	Spesifikke konsentrasjonsgrenser
4-hydroksey-4-metylpentan-2-on, diacetonalcohol	(CAS-nr) 123-42-2 (EU nr) 204-626-7 (EU-identifikasjonsnummer) 603-016-00-1 (REACH-nr) 01-2119473975-21	(10 =<C < 100) Eye Irrit. 2, H319

H-setningenes klartekst, se under seksjon 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

FØRSTEHJELP generell

: Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Ved illebefinnende, oppsøk en lege (vis om mulig etiketten).

FØRSTEHJELP etter innånding

: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege ved ubehag.

- FØRSTEHJELP etter hudkontakt : Skyll [eller dusj] huden med vann. Tilsølte klær må fjernes straks. Vask med mye såpe og vann. Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.
- FØRSTEHJELP etter øyekontakt : Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
- FØRSTEHJELP etter svelging : Skyll munnen. IKKE framkall brekning. Oppsøk lege umiddelbart.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

- Symptomer/virkninger : Forårsaker organskader. Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
- Symptomer/virkninger ved innånding : Alvorlig helsefare ved lengre tids påvirkning ved innånding. Farlig ved innånding. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
- Symptomer/virkninger ved hudkontakt : Irriterer huden. Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
- Symptomer/virkninger ved øyekontakt : Gir alvorlig øyeirritasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk. Er du i tvil, eller hvis symptomer vedvarer, kontakt lege.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

- Egnede brannslukningsmidler : Skum. Tørt pulver. Karbondioksid.
- Uegnet slukningsmiddel : Ikke bruk en kraftig vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

- Brannfare : Meget brannfarlig væske og damp.
- Eksplisjonsfare : Kan danne brennbare/eksplosive damp-luft blandinger.
- Farlige nedbrytingsprodukter i tilfelle brann : Giftig røyk kan frigjøres.

5.3. Råd til brannmannskaper

- Brannslukningsinstruksjoner : Bruk vannspray eller damp for å kjøle ned utsatte containere. Vær forsiktig hvis du kjemper mot kjemisk brann. Unngå at spillvann fra bekjempelse av ild kommer ut i miljøet.
- Beskyttelse under brannslukking : Gå ikke inn på brannområdet uten skikkelig personlig verneutstyr, inklusiv luftforsyning åndedrettsvern. Bruk selvstendig åndedrettsvern. EN 469.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

- Alminnelige forholdsregler : Fjern antennelseskilder. Vis spesiell forsiktighet for å unngå utladning av statisk elektrisitet. Ikke utsett for åpen ild. Røyking forbudt. Unngå all kontakt med øynene og huden og ikke pust inn damp eller tåke. Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Se punkt 8 angående personlige verneutstyr som skal brukes.

For personell som ikke er nødpersonell

- Nødsprosedyrer : Hold unødvendig personale unna.

For nødhjelpspersonell

- Verneutstyr : Skaff rengjøringspersonalet og hjelpepersonalet egnet verneutstyr. For ytterligere informasjon, se avsnitt 8: "Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr".
- Nødsprosedyrer : Luft området. Stopp lekkasje dersom dette kan gjøres på en sikker måte.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i kloakk og drikkevann. Myndighetene må varsles dersom væske trenger ned i kloakken eller i offentlige vannløp. Unngå utslipp til miljøet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

- Til opprydding : Alt avfall samles opp i egnede og merkede beholdere og destrueres i henhold til gjeldende lokalt regelverk.
- Rengjøringsmetoder : Absorber utspilt væske med inerte faste stoffer, f. eks. leire eller diatoméjord hurtigst mulig. Samle opp spill. Lagres separat.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se Avsnitt 8. Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr. Se avsnitt 13 for deponering av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

- Ytterligere farer under behandling : De tomme beholderne håndteres forsiktig da væskerestene er antennelige.
- Forsiktighetsregler for sikker håndtering : Sørg for god ventilasjon i arbeidsområdet for å hindre dannelse av damp. Ikke utsett for åpen ild. Røyking forbudt. Bruk verktøy som ikke avgir gnister. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Innhent særskilt instruks før bruk. Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Unngå innånding av damp, tåke, aerosoler. Unngå kontakt med huden og øynene.

Hygieniske forhåndsregler : Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Tekniske tiltak : Følg relevante retningslinjer for jording for å unngå statisk elektrisitet. Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes. Bruk elektrisk materiell som er eksplosjonssikkert.

Oppbevaringsbetingelser : Lagres på brannsikker plass. Hold beholderen tett lukket. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

Uforenlige produkter : Sterke oksidasjonsmidler.

Uforenlige materialer : Antennelseskilder. Direkte solstråler. Varmekilder.

Lagringsplass : Oppbevares kjølig. Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares tørt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen ytterligere informasjon foreligger

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

xylén (1330-20-7)		
Norge	Lokalt navn	Xylén (alle isomere)
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	108 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	25 ppm
Norge	Merknader (NO)	H (Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden); E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon (108-10-1)		
Norge	Lokalt navn	4-metylpentan-2-on (Metylisobutylketon)
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	83 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	20 ppm
Norge	Grenseverdier (Korttidsverdi) (mg/m ³)	208 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (Korttidsverdi) (ppm)	50 ppm
Norge	Merknader (NO)	H (Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden); E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet); S (Korttidsverdi er en verdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker som ikke skal overskrides i en fastsatt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter)
etylbenzen (100-41-4)		
Norge	Lokalt navn	Etylbenzen
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	20 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	5 ppm
Norge	Merknader (NO)	H (Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden); K (Kjemikalier som skal betraktes som kreftfremkallende); E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)
(2-metoksymetyletoxy)propanol (34590-94-8)		
Norge	Lokalt navn	(2-metoksymetyletoxy)-propanol (Dipropylenglykolmetyleter)
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	300 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	50 ppm
Norge	Merknader (NO)	H (Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden); E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)
carbon black (1333-86-4)		
Norge	Lokalt navn	Carbon Black (lampsot)
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	3,5 mg/m ³
4-hydroksy-4-metylpentan-2-on, diacetonalkohol (123-42-2)		
Norge	Lokalt navn	4-hydroksy-4-metyl-2-pentanon (Diacetonalkohol)
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	120 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	25 ppm

naftalen (91-20-3)		
Norge	Lokalt navn	Naftalen
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	50 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	10 ppm
Norge	Merknader (NO)	E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)
toluen (108-88-3)		
Norge	Lokalt navn	Toluen
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	94 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	25 ppm
Norge	Merknader (NO)	H (Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden); E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)
naftalen (91-20-3)		
Norge	Lokalt navn	Naftalen
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	50 mg/m ³
Norge	Grenseverdier (AN) (ppm)	10 ppm
Norge	Merknader (NO)	E (EU har en veiledende grenseverdi for stoffet)

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tekniske kontrollmekanismer	: Sørg for lokalt utsugningsanlegg eller vanlig romventilasjon.
Personlig verneutstyr	: Unngå all unødvendig eksponering.
Håndvern	: Benytt vernehansker. Viton. Materialets tykkelse: 0,4 mm. Gjennombruddstid: 6 (> 480 minutter). STANDARD EN 374.
Øyebeskyttelse	: Vernebriller med tett sidevern eller sikkerhetsbriller. EN 166
Hud- og kroppsværn	: Bruk egnede verneklær. Langermede vernedrakter. EN 702
Åndedrettsvern	: Ved utilstrekkelig ventilasjon, bruk et uavhengig åndedrettsvern. Spesielt personlig verneutstyr: åndedrettsvern med A/P2 filter for organiske damper og skadelig støv. EN 136/140/145.
Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen	: Unngå utslipp til miljøet.
Begrensning av forbrukereksponeeringen	: Oppbevares utilgjengelig for barn.
Andre opplysninger	: Ikke spis, ikke drikk og ikke røyk under bruk.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	: Væske
Utseende	: Tusj som inneholder flytende farget maling.
Farge	: Sort.
Lukt	: Løsemiddel.
Luktterskel	: Ikke bestemt.
pH	: Ikke bestemt.
Relativ fordampningshastighet (butylacetat=1)	: Ikke bestemt.
Smeltepunkt	: Ikke bestemt.
Frysepunkt	: Ikke bestemt.
Kokepunkt	: 117 °C
Flammepunkt	: 14 °C
Selvantennelsestemperatur	: Ikke bestemt.
Nedbrytningstemperatur	: Ikke bestemt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Meget brannfarlig væske og damp.
Damptrykk	: Ikke bestemt.
Relativ damp tetthet ved 20 °C	: Ingen data tilgjengelige
Relativ tetthet	: < 1
Løselighet	: Ikke bestemt.
Log Pow	: Ikke bestemt.
Viskositet, kinematisk	: Ikke bestemt.

Viskositet, dynamisk	: Ikke bestemt.
Eksplorative egenskaper	: Ikke eksplosiv.
Brannfarlige egenskaper	: Meget brannfarlig væske og damp.
Eksplasjonsgrenser	: Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

VOC-innhold	: 85 %
-------------	--------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Ingen kjente.

10.2. Kjemisk stabilitet

Meget brannfarlig væske og damp. Kan danne brennbare/eksplosive damp-luft blandinger.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ingen farlig kjent reaksjon i normale bruksforhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Direkte solstråler. Bar flamme. Varme.

10.5. Uforenlige materialer

Sterke oksidasjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Kan avgi antenkelige gasser. Brenning forårsaker stinkende og giftig røyk. Karbondioksid. Karbonmonoksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger**

Akutt giftighet : Farlig ved innånding.

ATE CLP (støv, tåke)	1,579 mg/l/4h
xylén (1330-20-7)	
LD 50 oral rotte	4300 mg/kg
LD50 hud kanin	1700 mg/kg
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon (108-10-1)	
LD 50 oral rotte	2080 mg/kg
LD 50 hud rotte	2850 mg/kg
LD50 hud kanin	> 16000 mg/kg
etylbenzen (100-41-4)	
LD 50 oral rotte	3500 mg/kg
LD50 hud kanin	17000 mg/kg
LC50 inhalering rotte (damper - mg/l/4t)	17,2 mg/l/4h
(2-metoxymetyletoxy)propanol (34590-94-8)	
LD 50 oral rotte	5135 mg/kg
LD50 hud kanin	9510 mg/kg
2-fenoksyetanol (122-99-6)	
LD 50 oral rotte	1850 mg/kg
LD50 hud kanin	> 2000 mg/kg
C.I. Solvent Black 29 (117527-94-3)	
LD 50 oral rotte	> 5000 mg/kg
LD 50 hud rotte	> 2000 mg/kg
carbon black (1333-86-4)	
LD 50 oral rotte	> 15400 mg/kg
LD50 hud kanin	> 3 g/kg
4-hydroksey-4-metylpentan-2-on, diacetonalkohol (123-42-2)	
LD 50 oral rotte	2520 mg/kg
LD 50 hud rotte	14000 mg/kg
LD50 hud kanin	13500 mg/kg
LC50 inhalering rotte (damper - mg/l/4t)	7,2 mg/l/4h
etyl-3-ethoksypropionat (763-69-9)	
LD 50 oral rotte	5000 mg/kg
LD50 hud kanin	4080 mg/kg

naftalen (91-20-3)	
LD 50 oral rotte	490 mg/kg
LD 50 hud rotte	> 2500 mg/kg
bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat (41556-26-7)	
LD 50 oral rotte	2615 - 4247 mg/kg
toluen (108-88-3)	
LD 50 oral rotte	> 2600 mg/kg
LD 50 hud rotte	12124 mg/kg
LD50 hud kanin	12300 mg/kg
naftalen (91-20-3)	
LD 50 oral rotte	490 mg/kg
LD 50 hud rotte	> 2500 mg/kg

Hudetsing/hudirritasjon	: Irriterer huden. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud pH: Ikke bestemt.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	: Gir alvorlig øyeirritasjon. pH: Ikke bestemt.
Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt	: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller	: Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Kreftframkallende egenskap	: Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
Giftighet for reproduksjon	: Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
STOT – enkelteksponering	: Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
STOT – gjentatt eksponering	: Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
Aspirasjonsfare	: Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Mulige skadevirkninger på mennesker og mulige symptomer	: Farlig ved innånding.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Økologi - vann : Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

xylene (1330-20-7)	
LC50 fisk 1	3,3 mg/l 96h (Oncorhynchus mykiss)
EC50 Daphnia 1	8,5 mg/l 48h (Daphnia magna)
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon (108-10-1)	
LC50 fisk 1	505 mg/l (96 timer - Pimephales promelas)
EC50 Daphnia 1	170 mg/l (48 timer - Daphnia magna)
IC50 Alge	136 mg/l (IC50, 72 timer)
etylbenzen (100-41-4)	
LC50 fisk 1	4,2 mg/l (96 timer - Oncorhynchus mykiss)
EC50 Daphnia 1	2,1 mg/l (48 timer - Daphnia magna)
(2-metoxymetyletoxy)propanol (34590-94-8)	
IC50 Alge	900 mg/l
2-fenoksyetanol (122-99-6)	
LC50 fisk 1	220 - 460 mg/l 96 t Leuciscus idus (vederbuk)
EC50 Daphnia 1	> 500 mg/l (48 timer - Daphnia magna)
C.I. Solvent Black 29 (117527-94-3)	
LC50 fisk 1	2 mg/l 96 h
carbon black (1333-86-4)	
LC50 fisk 1	1000 mg/l (96 timer - Brachydanio rerio, sebrafisk)
4-hydroksy-4-metylpentan-2-on, diacetonalkohol (123-42-2)	
LC50 fisk 1	420 g/l LC50-96 timer - fisk [mg/l]
EC50 Daphnia 1	> 1000 mg/l (48 timer - Daphnia magna)
IC50 Alge	> 1000 mg/l (IC50, 72 timer - Selenastrum capricornutum)

etyl-3-ethoksypropionat (763-69-9)	
LC50 fisk 1	88 mg/l (96 timer - Pimephales promelas)
EC50 Daphnia 1	970 mg/l (48 timer - Daphnia magna)
naftalen (91-20-3)	
LC50 fisk 1	0,11 mg/l (96 timer - Onchorhynchus mykiss, Regnbueørret)
EC50 Daphnia 1	2,16 mg/l (48 timer - Daphnia magna Straus)
IC50 Alge	0,0001 mg/l
bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat (41556-26-7)	
LC50 fisk 1	0,97 mg/l (96 timer - Lepomis macrochirus)
toluen (108-88-3)	
LC50 fisk 1	5,5 mg/l
EC50 Daphnia 1	3,78 mg/l
LOEC (kronisk)	2,77 mg/l
NOEC kronisk, fisk	1,39 mg/l
NOEC kronisk, skalldyr	0,74 mg/l
naftalen (91-20-3)	
LC50 fisk 1	0,91 - 2,82 mg/l (96 timer - Onchorhynchus mykiss, Regnbueørret)
EC50 Daphnia 1	1,96 mg/l
EC50 andre vannlevende organismer 1	33 mg/l
LC50 fisk 2	1 - 6,5 mg/l
LOEC (akutt)	3,2 mg/l
NOEC (akutt)	1,8 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Merkepenn, svart med tykk spiss	
Persistens og nedbrytbarhet	Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i miljøet.
xylene (1330-20-7)	
Biologisk nedbrytning	0,55 % BOD5/COD
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon (108-10-1)	
BOD (% av ThOD)	2,06 BOD5/COD
Biologisk nedbrytning	84 % (15 dager, metode: OECD 301C)
etylbenzen (100-41-4)	
BOD (% av ThOD)	< 0,5 % ThOD (28 dager, metode: OECD 301C)
(2-metoxymetyletoxy)propanol (34590-94-8)	
Persistens og nedbrytbarhet	Lett biologisk nedbrytbar.
C.I. Solvent Black 29 (117527-94-3)	
Persistens og nedbrytbarhet	Ikke lett biologisk nedbrytbar.
4-hydroksey-4-metylpentan-2-on, diacetonalkohol (123-42-2)	
Kjemisk oksygenforbruk (COD)	0,03
Biologisk nedbrytning	90,3 % (15 dager, metode: OECD 301C)
etyl-3-ethoksypropionat (763-69-9)	
Biologisk nedbrytning	43 % (28 dager, metode: OECD 301C)
bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat (41556-26-7)	
Biologisk nedbrytning	38 % (28 dager, metode: OECD 301C)
toluen (108-88-3)	
Persistens og nedbrytbarhet	Lett biologisk nedbrytbar.
BOD (% av ThOD)	0 - 0,065 % ThOD BOD5/COD
Biologisk nedbrytning	> 60 % OECD 301C
12.3. Bioakkumuleringsevne	
Merkepenn, svart med tykk spiss	
Log Pow	Ikke bestemt.
xylene (1330-20-7)	
BCF fisk 1	6 - 21
Log Pow	3,16
4-metylpentan-2-on, metylisobutylketon (108-10-1)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	2,4

etylbenzen (100-41-4)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	15
Log Pow	3,15
2-fenoksyetanol (122-99-6)	
Log Pow	1,16
C.I. Solvent Black 29 (117527-94-3)	
Log Pow	< 3,7
Log Kow	@20°C
4-hydroksy-4-metylpentan-2-on, diacetonalkohol (123-42-2)	
Log Pow	-0,1
etyl-3-ethoksypropionat (763-69-9)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	1,35
naftalen (91-20-3)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	81 - 567
Log Pow	3,4 - 3,7
bis(1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebacat (41556-26-7)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	3,13
Log Pow	0,37
toluen (108-88-3)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	90
Log Pow	2,73
naftalen (91-20-3)	
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF REACH)	427 (427-1158)

12.4. Mobilitet i jord

Ingen ytterligere informasjon foreligger

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Merkepenn, svart med tykk spiss
Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke PBT-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII
Dette stoffet/blandingen oppfyller ikke vPvB-kriteriene i REACH-forordningen, vedlegg XIII

12.6. Andre skadevirkninger

Ytterligere informasjon : Unngå utslipp til miljøet.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Regional lovgivning (avfall)	: Avhendes som farlig avfall etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Avfallsbehandlingsmetoder	: Skal ikke slippes ut i avløp. Skal ikke kastes sammen med husholdningsavfall.
Anbefalinger for kassering av produkt/emballasje	: Avhendes i henhold til gjeldende lokale/nasjonale sikkerhetsregler. Innhold/holder leveres til et innsamlingssted for farlig avfall eller spesialavfall i henhold til lokalt, regionalt, nasjonalt og/eller internasjonalt regelverk.
Ytterligere informasjon	: De tomme beholderne håndteres forsiktig da væskerestene er antennelige.
Økologi - avfallsstoffer	: Unngå utslipp til miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

I henhold til kravene fra ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
14.1. FN-nummer				
1263	1263	1263	1263	1263
14.2. FN-forsendelsesnavn				
MALING	PAINT	Paint	MALING	MALING
Transportdokumentbeskrivelse				
UN 1263 MALING, 3, II, (D/E)	UN 1263 PAINT, 3, II			
14.3. Transportfareklasse(r)				
3	3	3	3	3

ADR	IMDG	IATA	ADN	RID
				
14.4. Emballasjegruppe				
II	II	II	II	II
14.5. Miljøfarer				
Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei Maritim forurensningskilde : Nei	Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei	Miljøskadelig : Nei
Det foreligger ingen tilleggsinformasjoner				

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk**- Veitransport**

Spesiell bestemmelse (ADR)	: 163, 367, 640C, 650
Begrensede mengder (ADR)	: 5I
Unntatte mengder (ADR)	: E2
Fareklasse	: 33
Oransjefargede skilt	:

- Sjøfart

Spesiell bestemmelse (IMDG)	: 163, 367
Begrensede mengder (IMDG)	: 5 L
Unntatte mengder (IMDG)	: E2
EmS-nr. (Brann)	: F-E
EmS-nr. (Spill)	: S-E

- Luftfart

PCA unntatte mengder (IATA)	: E2
PCA begrensede mengder (IATA)	: Y341
Spesiell bestemmelse (IATA)	: A3, A72, A192

Jernbanetransport

Ingen data tilgjengelige

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke anvendelig

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****eu-forskrifter**

Inneholder ingen stoffer underlagt Vedlegg XVII sine begrensninger
 Inneholder ikke stoff på REACH sin kandidatliste
 Inneholder ikke noe stoff som er oppført i REACH sitt Vedlegg XIV

VOC-innhold : 85 %

Nasjonale forskrifter

Ingen ytterligere informasjon foreligger

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke foretatt noen kjemikaliesikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Datakilder	: Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer.Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
Andre opplysninger	: Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet med grunnlag i opplysninger fra produsent.
Utgivelsesdato	: 21.01.2019
Redigert	: 21.01.2019
	:
Versjon	: 1.0
	:

Full tekst på H- og EUH setninger:

Acute Tox. 4 (Dermal)	Akutt giftighet (dermal) Kategori 4
Acute Tox. 4 (Inhalation)	Akutt giftighet (som kan innhaleres) Kategori 4
Acute Tox. 4 (Inhalation:dust,mist)	Akutt giftighet (Innånding:støv,tåke) Kategori 4
Acute Tox. 4 (Oral)	Akutt giftighet (oral) Kategori 4
Aquatic Acute 1	Farlig for vannmiljøet - akutt Kategori 1
Aquatic Chronic 1	Farlig for vannmiljøet - Kronisk Kategori 1
Aquatic Chronic 2	Farlig for vannmiljøet - Kronisk Kategori 2
Aquatic Chronic 3	Farlig for vannmiljøet - Kronisk Kategori 3
Asp. Tox. 1	Aspirasjonsfare, Kategori 1
Carc. 2	Kreftframkallende egenskaper, Kategori 2
Eye Irrit. 2	Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon Kategori 2
Flam. Liq. 2	Brannfarlige væsker Kategori 2
Flam. Liq. 3	Brannfarlige væsker Kategori 3
Repr. 2	Reproduksjonstoksisitet, Kategori 2
Skin Irrit. 2	Etsende/irriterende for huden, Kategori 2
Skin Sens. 1	Kontaktallergi, Kategori 1
STOT RE 2	Spesifikk målorgantoksisitet- gjentatt eksponering, Kategori 2
STOT SE 3	Spesifikk målorgantoksisitet- enkelteksponering, Kategori 3
STOT SE 3	Spesifikk målorgantoksisitet- enkelteksponering, Kategori 3
H225	Meget brannfarlig væske og damp.
H226	Brannfarlig væske og damp.
H302	Farlig ved svelging.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H315	Irriterer huden.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332	Farlig ved innånding.
H335	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H351	Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
H361d	Mistenkes for å kunne gi fosterskader.
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H400	Meget giftig for liv i vann.
H410	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde.